

Riksantikvarieämbetet
Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV ÖST RAPPORT 2007:79

ARKEOLOGISK UTREDNING, ETAPP 2

Multisportarena vid Himmelstalund

Himmelstalunds sportfält, Borg 11:1
Borgs socken, Norrköpings kommun
Östergötland

Dnr 421-523-2007

Per Nilsson

UV ÖST RAPPORT 2007:79

ARKEOLOGISK UTREDNING, ETAPP 2

Multisportarena vid Himmelstalund

Himmelstalunds sportfält, Borg 11:1
Borgs socken, Norrköpings kommun
Östergötland

Dnr 421-523-2007

Per Nilsson

Riksantikvarieämbetet
Avdelningen för arkeologiska undersökningar

Riksantikvarieämbetet

Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV Öst

Roxengatan 7, 582 73 Linköping

Tel. 013-24 47 00

Fax 013-10 13 24

uvost@raa.se

www.raa.se/uv

Omslagsbild Flygbild över Himmelstalundsområdet med utredningsområdet markerat.
Foto Norrköpings kommun.

Produktion/grafisk form Britt Lundberg

Grafik Lars Östlin

Utskrift UV Öst, Linköping 2007

Kartor ur allmänt kartmaterial, ©Lantmäteriverket, 801 82 Gävle. Dnr L 1999/3.

© 2007 Riksantikvarieämbetet

UV Öst, Rapport 2007:79

ISSN 1404-0875

Innehåll

Sammanfattning	5
Bakgrund	5
Syfte	5
Kulturmiljö	5
Frågeställningar	7
Metod och genomförande	7
Resultat	7
Åtgärdsförslag	7
Referenser	8
Litteratur	8
Arkiv	8
Administrativa uppgifter	8

Fig 1. Karta över Östergötland med platsen för utredningsområdet markerad.

Fig 2. Utdrag ur analoga Gröna kartan med utredningsområdet markerat. Skala 1:50 000.

Arkeologisk utredning, etapp 2

Multisportarena vid Himmelstalund

Sammanfattning

Riksantikvarieämbetet, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, UV Öst har utfört en arkeologisk utredning etapp 1 och 2 inom fastigheten Borg 11:1, Himmestalunds sportfält, Borgs socken, Norrköpings kommun. Anledningen var att Norrköpings kommun planerar att bygga en multisportarena inom fastigheten. Utredningen utfördes 2007-10-08–2007-10-10. Inga dolda fornlämningar kunde konstateras inom det aktuella området varför inga ytterligare antikvariska åtgärder föreslås.

Resultatet från utredningen ska ligga till grund för länsstyrelsens vidare bedömning i ärendet.

Bakgrund

Riksantikvarieämbetet, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, UV Öst, har utfört en arkeologisk utredning, etapp 1 och 2, inom fastigheten Borg 11:1, Himmelstalunds sportfält, Borgs socken, Norrköpings kommun, Östergötland. Anledningen var att Norrköpings kommun, Mark- och exploateringsenheten (MEX) i samarbete med TP Group Sweden AB planerar att bygga en multisportarena inom fastigheten. Aktuellt område omfattar ca 5 hektar och är beläget ca 250 m sydväst om Motala Ström. Arbetet utfördes efter beslut av Länsstyrelsen i Östergötlands län.

Syfte

Syftet med utredningen var att klargöra huruvida lagskyddade fornlämningar eller övriga kulturlämningar kunde komma att beröras av arbetsföretaget. Målsättningen var att arbetet genom dialog med länsstyrelse och uppdragsgivare skulle styras på så sätt att eventuella lämningar inte berördes. Resultatet skall kunna ligga till grund för länsstyrelsens vidare bedömningar i ärendet.

Kulturmiljö

Utredningsområdet nyttjas idag som parkmark och för idrottsaktiviteter. Närområdet domineras av sportanläggningar och utställningshallar. Inga registrerade fornlämningar är belägna inom området men i närheten finns flera registrerade lämningar bestående av förhistoriska boplatser vid Borgs säteri (RAÄ 2, 276) en bevarad rest av en skans/borganläggning i anslutning till Motala ström (RAÄ 270, Lundqvist m fl 1996) samt en hållristning som enligt uppgift skall ha varit belägen vid den södra strömkanten (RAÄ 128). På norra sidan av Motala ström finns den välkända hållristningslokalen vid Himmelstalund (RAÄ 1, Östra Eneby socken). Nyligen utförda undersökningar vid Himmelstalundsristningarna har visat att det även funnits förhistoriska boplatzlämningar i nära anslutning till ristningarna (Nilsson 2007). Enligt ett historiskt kartöverlägg baserat på kartmaterial från 1700-talet var utredningsområdet beläget inom det östra gårdet till Borgs säteri (Lindeblad & Nielsen 1997).

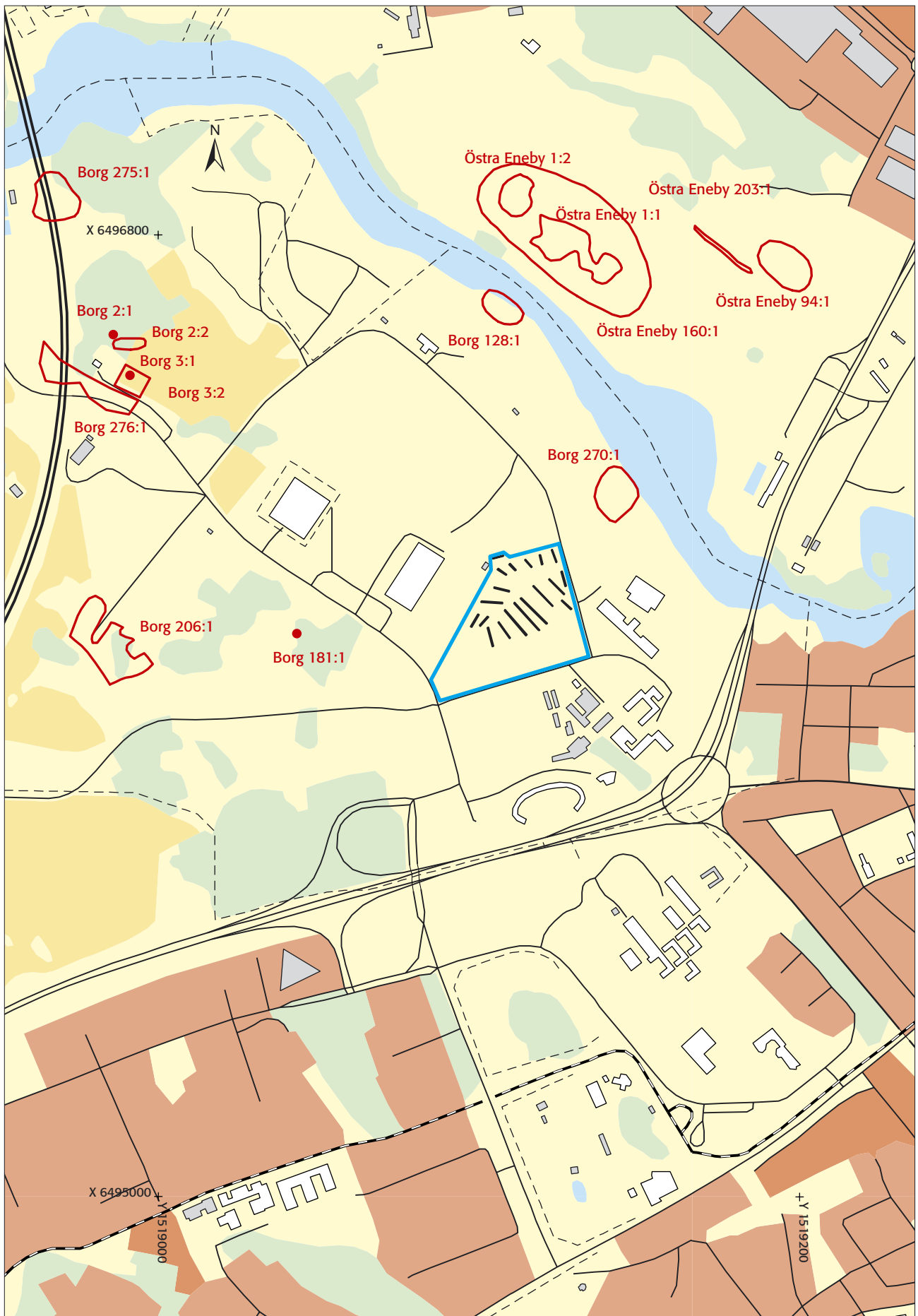

Fig 3. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med utredningsområdet, schakt och intilliggande fornlämningar markerade. Skala 1:10 000.

Frågeställningar

I närområdet finns ett stort antal registrerade fornlämningar bestående av hällristningar, gravar, boplatser m m. Då området misstänktes vara stört av utjämningar, schaktning m m var huvudsyftet att konstatera om det trots detta fanns bevarade boplatzlämningar eller berghällar som kunde innehålla hällristningar/skålgropar inom undersökningsområdet. Närheten till Borgs säteri och den intilliggande skansen talade också för att lämningar från yngre järnålder/medeltid och historisk tid kunde finnas representerade inom området.

Metod och genomförande

Utredningen inleddes med en översiktlig kart- och arkivgenomgång. Vid fältdelen togs sökschakt upp med grävmaskin på utvalda platser för att konstatera eventuell förekomst av dolda fornlämningar. Schakt och anläggningar mättes in med DGPS och lagras i Riksantikvarieämbetets dokumentationssystem Intrasis.

Resultat

Sökschakt togs upp till en sammanlagd sträcka av 590 löpmeter. Inga anläggningar eller fynd påträffades. Inom området fanns endast ett fåtal ytor där det ursprungliga ploglagret var bevarat. Detta beror troligen på att matjordslagret avbanats i samband med att fotbollsplanerna anlades.

Åtgärdsförslag

Inga dolda fornlämningar kunde konstateras varför Riksantikvarieämbetet, UV Öst, inte föreslår några ytterligare antikvariska åtgärder inom det aktuella området.

Resultatet från utredningen ska ligga till grund för länsstyrelsens vidare bedömning i ärendet.

Linköping i oktober 2007

Per Nilsson

Referenser

Litteratur

- Lindeblad, K. & Nielsen, A-L. 1997. *Kungens gods i Borg*. Om utgrävningarna vid Borgs säteri i Östergötland. RAÄ, UV Linköping. Rapport 1997:12.
- Lundqvist, L., Lindeblad, K., Nielsen, A-L. & Ersgård, L. 1996. *Slöinge och Borg. Stormansgårdar i öst och väst*. RAÄ Arkeologiska skrifter nr 18.
- Nilsson, P. 2007. *Hus och brunnar vid Himmelstalunds hällristningar*. Inför ny gång- och cykelväg. RAÄ 1, Östra Eneby socken, Norrköpings kommun, Östergötland. RAÄ, UV Öst. Rapport 2007:64.

Arkiv

Fornminnesregistret (FMIS) <http://www.fmis.raa.se>

Administrativa uppgifter

Län: Östergötland

Landskap: Östergötland

Kommun: Norrköping

Socken: Borg

Plats: Borg 11:1, Himmelstalunds sportfält

Undersökningens mittpunkt: X6496094,54 Y1519674,00

Koordinatsystem: RT90, 2,5 gon V

Höjdsystem: RH00

Riksantikvarieämbetet dnr: 421-523-2007

Länsstyrelsen dnr: 431-1523-07

Länsstyrelsen beslutsdatum: 2007-02-09

Projektnummer: 1520903

Intrasisprojekt: O2007014

Rapportnummer 2007:79

Ansvarig arkeolog: Per Nilsson

Beställare: Länsstyrelsen Östergötland

Kostnadsansvarig: Norrköpings kommun, Stadsbyggnadskontoret, Mark- och exploateringsenheten (MEX).

Undersökningstid: 2007-10-08–2007-10-10

Undersökningsområde: 50 000 m²

Undersökt yta: 590 löpmeter schakt

Arkivhandlingar: –

Fynd: Inga fynd